

Meditatief moment van dinsdag 9 juni 2020 om 16.30u. Wijkgemeente Den Haag-Zuidwest, Bosbeskapel. M.m.v. Margriet Wagner, Gerard de Goeij en Wim Vermeulen. Gehouden door hstapelkamp@hetnet.nl

Welkom:

Hartelijk welkom hier in de kerk en allen die met ons meeluisteren thuis, bij dit korte moment van overdenking in de dagen na Pinksteren.

De **paaskaars** staat voor een eeuwenoude traditie, al sinds kerkvader Augustinus. In de paasnacht werd de kaars de kerk binnen gebracht, als symbool van de verrezen Heer, waarbij driemaal werd gezongen "Licht van Christus". Dit duurde tot na Hemelvaart. Daarna hoeft de kaars in de RK-traditie niet meer worden ontstoken. Omdat, zo is de interpretatie, de volgelingen van de Heer zelf het pinkstervuur (uit)dragen. In de protestantse traditie brandt de kaars eigenlijk altijd en daarom steek ik nu bij dit welkom moment de gemeentekaars aan vanaf de paaskaars.

Muziek I:

U hoort nu muziek van Franz Schubert (Hymne II, D 660) op het lied van Novalis 'Wenn ich ihn nur habe', uitgevoerd door Sibylle Rubens (sopraan) en Ulrich Eisenlohr (piano).

Bijbellezing:

De schriftlezing is uit Filippenzen 2 vers 5 t/m 8. Dit is een bekende tekst van de apostel Paulus. De tekst die ons opwekt om in de geest van Christus te handelen. Juist nu het Pinksteren is geweest. Maar wij moeten Jezus niet na-apen, niet kopiëren, maar volgen. In zijn spoor onze pelgrimsreis, onze levensreis afleggen. Laten we ons daarbij inspireren door de Heilige Geest, die ons de weg wijst naar Gods Koninkrijk dat komt.

"Laat onder u de gezindheid heersen die Christus Jezus had. Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, heeft hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood – de dood aan het kruis."

Meditatief moment:

Pinksteren vond ik vroeger een 'moeilijk' feest. De uitstorting van de Heilige Geest, hoe moest ik dat zien, hoe moest ik dat duiden!? Was het niet wat vaag en abstract? Hadden we niet genoeg aan Kerstmis en Pasen? Nu begrijp ik Pinksteren beter. In het Duits is er de goede term voor: Begeisterung oftewel enthousiasme, geestdrift. Het pinksterfeest: dat is het uitgelaten feest waarop de eerste volgelingen van Christus, na vijftig dagen (Pentecostés, 50e dag) in angst en onzekerheid gezeten te hebben, weer uit de verborgenheid treden. En dan, plotseling, worden overstroomd door het licht van de Geest Gods. Op dat moment wordt voor het eerst de weg van Christus aan de hele wereld duidelijk gemaakt. Hoe moeten Jezus volgelingen nu verder door het leven, in de wereld staan!? Wel, de Heilige Geest zal de weg wijzen. Niet voor niets werden de volgelingen van Jezus mensen van 'de Weg' genoemd. Het is het begin van een geestelijke omwenteling in de wereldgeschiedenis. Het feest van Pinksteren voltooit het feest van Pasen.

Schilderij Pentecostés van de Grieks-Spaanse schilder El Greco (1541-1614).

Voor deze tijd na Pasen en Pinksteren heb ik uit ons Liedboek twee liederen gekozen van de bekende Duitse, romantische dichter Friedrich von Hardenberg, beter bekend onder zijn pseudoniem Novalis (1772-1801).

Hij schreef, vlak voor zijn dood, Hymnen an die Nacht, ter verwerking van het verdriet om zijn vroeg gestorven geliefde Sophie von Kühn. Maar even daarvoor ook nog vijftien Geistliche Lieder, waarin de figuur van Jezus, maar -bijzonder voor een protestant- ook moeder Maria centraal staat.

Novalis werd door zijn strenge vader opgevoed volgens het gedachtegoed van de Herrnhutterse-Piëtistische-beweging. Maar zijn moeder was het die met hem de liefde voor poëzie deelde. Het Piëtisme is een stroming, daterend uit de eerste helft van de 18^e eeuw, die sterk de nadruk legde op persoonlijk geloof en praktische christelijke arbeid. Bij de Herrnhutter-beweging overheerste een sterke, soms mystieke Christusgerichtheid. Het Piëtisme heeft veel mooie liederen opgeleverd zoals we dadelijk zullen horen. Zie ook nog het bekende lied 835 (naar niet van Novalis), Jezus ga ons voor deze wereld door.

Muziek II: u hoort nu lied 642, alle 8 verzen. Uitgevoerd door Margriet Wagner en Gerard de Goeij, begeleid door Wim Vermeulen, orgel.

1: Ik zeg het allen, dat Hij leeft

Dat Hij is opgestaan

Dat met zijn Geest hij ons omgeeft

Waar wij ook staan of gaan.

2: Ik zeg het allen, en de mond

Van allen zegt het voort,

Tot over 't ganse wereldrond

De nieuwe morgen gloort.

3: Nu schijnt ons deze wereld pas

Der mensen vaderland:

Een leven dat verborgen was

Ontvangen we~uit zijn hand.

4: Ten onder ging de sterke dood,

Ten onder in de vloed;

Nu straalt ons in het morgenrood

Zijn toekomst tegemoet.

5: De donk~ere weg die Hij betrad

Komt uit in 't hemelrijk,

En wie Hem volgen op het pad,

Worden aan hem gelijk.

6: Wees nu, wie rouw draagt, eens voor al

Getroost en wanhoop niet:

Een weerzien zonder einde zal

Verzoeten uw verdriet.

*7: Nu is op aard geen goede daad
Meer tevergeefs gedaan,
Want wat gij goed doet is als zaad,
Dat heerlijk op zal gaan.*

*8: 't Is feest, omdat Hij bij ons is,
De Heer die eeuwig leeft
En die in zijn verrijzenis
Alles herschapen heeft.*

Gebod:

Laat ons bidden

Nachtwacht

*Waak, o Heer, met hen die waken,
Die op wacht zijn of huilen vannacht.
En laat uw engelen waken over hen die slapen.
Gedenk uw zieken, o Here Christus.
Geef rust aan die vermoeiden.
Zegen uw stervenden
En troost hen die lijden.
Heb mededogen met geslagenen
En bescherm de blijden van hart.
Alles omwille van uw liefde.
Amen*

(Augustinus van Hippo, kerkvader)

Muziek III: *u hoort tot slot lied 800 vers 1,2,3*

*1: Wat zou ik zonder U geweest zijn,
Hoe zou ik zonder U bestaan?
Ik zou ten prooi aan angst en vrees zijn*

*En eenzaam door de wereld gaan.
Mijn liefde tastte in den blinde.
Een afgrond lag in het verschiet.
En waar zou ik een trooster vinden
Die wer~kelijk wist van mijn verdriet?*

*2: Een diepe nacht zou mij omvangen
Waarna geen blijde morgen daagt.
Ik werd verteerd door wild verlangen,
Door 's levens maalstroom weggevaagd.
Ik zou alleen zijn, van het heden
En van de toekomst ongewis.
Wie kan er aarden hier beneden
Als er geen open hemel is?*

*3: Maar Christus gaf mij taal en teken
En ik ben zeker van zijn stem.
De nacht is voor het licht geweken,
Het grondloos lot krijgt zin door Hem.
Nu word ik mens, herkrijg mijn vrijheid
Bij water, woord en brood en wijn,
Omdat ik weet van zijn nabijheid
Waar twee of drie vergaderd zijn.
Wij wisten ons van Gods geslacht.*